

Tasehallintahankkeen referenssiryhmän kokous 23.11.2020

Aika Maanantai 23.11.2020 klo 9-12

Paikka Teams-palaveri

Läsnä	Matti Hällfors	Sallila Energia Oy
	Tommi Riski	S-Voima Oy
	Mika Lehtimäki	Boliden Kokkola Oy
	Mika Luoto	EPV Energia Oy
	Jari Aurojärvi	Power-Deriva Oy
	Jari Hokkanen	Gasum Consulting Oy
	Vesa Kankaanpää	Vattenfall Oy
	Saku Ruottinen	Caruna Oy
	Jonni Laine	eSett Oy
	Teija Pelkonen	UPM Energy Oy
	Tom Backman	Fortum Markets Oy
	Harri Sirpoma	Helen Oy
	Pasi Kuokkanen	Suomen sähkökäyttäjät ry
	Petteri Haveri	Energiateollisuus ry
	Jan Ronnback	Fortum Oyj
	Vassi Kujala	Nord Pool AS
	Olli Taipale	Energiavirasto
	Heini Ruohosenmaa	Fortum Oyj
	Jari Nykänen	Paikallisvoima ry
	Maria Joki-Pesola (pj.)	Fingrid Oyj
	Hanni Sonkeri (siht.)	Fingrid Oyj
	Janne Heikka	Fingrid Oyj
	Jani Piipponen	Fingrid Oyj
	Meri Viikari	Fingrid Oyj
	Marja Eronen	Fingrid Oyj
	Heikki Raatikainen	Fingrid Oyj
	Otso-Ville Rinne	Fingrid Oyj
	Vesa Vänskä	Fingrid Oyj

1 Kokouksen avaus

Puheenjohtaja avasi kokouksen klo 9.02.

Hyväksyttiin nykyinen asialista.

Käytiin läpi lyhyt tutustumiskierros kokouksessa läsnä olevien kesken.

2 Referenssiryhmä ja sen tehtävät

Aluksi Maria Joki-Pesola esitteli sekä kansallisessa tasehallintahankkeessa että pohjoismaisessa Nordic Balancing Model (NBM) -hankkeessa tehtävää

sidosryhmäyhteistyötä. Kansallisen ja pohjoismaisen referenssiryhmien lisäksi sidosryhmäyhteistyötä tehdään muun muassa sähkömarkkinatoimikuntien, webinaarien, workshoppien ja kuulemisten muodossa.

Referenssiryhmän kokoonpanossa on edustettuna erilaisia suomalaisia markkinaosapuolia. Ryhmässä keskustellaan ja kootaan näkemyksiä hankkeen ajankohtaisista aiheista Suomen näkökulmasta. Keskustelujen tulokset ja ryhmän näkemykset viedään eteenpäin pohjoismaiseen keskusteluun sekä hanketyöhön.

Kokouksien materiaalit pyritään lähettämään hyvissä ajoin, kuitenkin pohjoismaisen tasehallintahankkeen ajankohtaisuus huomioon ottaen. Myös jäseniä voidaan pyytää esiintymään kokouksiin. Fingridin nettisivuilta löytyy niin kokousmateriaalit, kokouksien muistiot kuin tietoa tasehallintahankkeesta ja sen alaprojekteista. Lisäksi tietoa löytyy myös pohjoismaisen NBM-hankkeen nettisivuilta.

Lopuksi käytiin vielä läpi referenssiryhmää koskevat kilpailuoikeudelliset asiat. Ryhmän työskentely tehdään mahdollisimman läpinäkyväksi muun muassa julkaisemalla esitysmateriaalit ja muistiot kaikille. Ryhmässä ei käsitellä luottamuksellista tietoa (mm. markkinaosuustiedot, myynnin volyymit, kustannusrakenteet, julkaisemattomat tiedot).

3 Pohjoismainen tasehallintahanke

Maria Joki-Pesola esitteli lyhyesti pohjoismaisen tasehallintahankkeen ja sen nykyisen tiekartan. Tämänhetkisen aikataulun tärkeimmät virstanpylväät ovat seuraavat:

- Pohjoismaisen aFRR kapasiteettimarkkinan aikaisin käyttöönotto Q4/2021
- Yksitasemallin käyttöönotto 1.11.2021
- Q4/2022: automatisoitu pohjoismainen mFRR energiamarkkina.
  - o Huom! Pohjoismaisen mFRR energiamarkkinan käyttöönottoon liittyy tällä hetkellä epävarmuuksia, ja sen aikataulu on uudelleenarvioitavana.
- Varttitaseen käyttöönotto ja 15 minuutin päivänsisäinen (intraday) markkina Q2/2023
- Pohjoismaisen mFRR kapasiteettimarkkinan käyttöönotto Q4/2023
- Eurooppalaiset markkina-alustat mFRR energiamarkkinalle (MARI) ja aFRR energiamarkkinalle (PICASSO) Q2/2024

Pohjoismaisen tasehallintahankkeen tiekarttaa päivitetään, mikäli muutostarpeita aikatauluun ilmenee. Mahdollisista muutoksista pyritään viestimään mahdollisimman nopeasti. Seuraavan kerran NBM-hankkeen tiekarttaa arvioidaan 16.12. järjestettävässä ohjausryhmän kokouksessa.

Aikataulu-kuvasta heräsi keskustelua, ja kommentoitiin muun muassa sitä, että aikataulutukua itsessään näyttää yksinkertaiselta, mutta todellisuudessa koko kokonaisuus on erittäin haastava ja kompleksinen toteuttaa. Keskustelussa tuotiin myös esille se, että varsinkin Norjalle ja Ruotsille järjestelmämuutokset ovat merkittävän suuria

ja työläitä. Lisäksi on hyvä huomioida, että osa hankkeen tekemisistä on lain velvoittamia ja osa taas yhteistyötä muiden pohjoismaiden kanssa.

4 mFRR energiamarkkinan aikataulu

Seuraavaksi Otso-Ville Rinne esitteli mFRR energiamarkkinan tämänhetkiseen tietoon pohjautuvaa aikataulua. Tällä hetkellä aikatauluun liittyy epävarmuuksia ja se voi muuttua esitetystä aikataulusta. Aikataulutuksesta nähdään kuitenkin mitä pohjoismaisessa mFRR energiamarkkina -projektissa on työn alla. Näitä ovat mm.:

- Pohjoismaisen säätöenergian automatisointi, jotta vartitaseen käyttöönotto mahdollistetaan
- 15 min säätösähkötarjousten mahdollistaminen
- MARI-alustalle liittymiseen valmistautuminen
- Tarjousattribuuttien määrittäminen

On myös hyvä huomioida, että työn alla olevat muutokset kuten yksitasemalli ja 15 minuutin tarjoukset luovat muutoksia reservitoimittajien ehtoihin, mikä tarkoittaa useampia ehtojen muutosprosesseja ja viranomaishyväksyntäkerroksia.

Seuraavana mFRR energiamarkkinan osalta esiteltiin säätötarjousten alustavat muutokset, jotka on myös esitetty esitysmateriaaleissa kalvolla 16. Esitellyt käytännöt ovat yhteispohjoismaisesti sovittuja.

Esitetyistä muutoksista heräsi keskustelua. Ensinnäkin varmistettiin mitä aktivointiajalla tarkalleen ottaen tarkoitetaan. Aktivointiaika kertoo ajan, jolloin säädön on oltava tilatulla teholla, eli aikaa säädön alkamisesta siihen, kun säätö on täydellä teholla. Lisäksi selvennettiin, että vartti-tunti-siirtymäaikaan kallein vartti määrää tunnin ylössäätöhinnan ja halvin vartti tunnin alassäätöhinnan.

Keskusteluun nousi myös kysymys tarjousten jättöajasta vartti-tunti-siirtymäaikana. Siirtymäaikana tarjousten jättöaikaa ei ole vielä vahvistettu, mutta tällä hetkellä näyttäisi siltä, että siirtymäaikana tarjousten jättöaika (sekä tunti- että varttituotteille) olisi 45 minuuttia ennen käyttöhetkeä. Tähän liittyen kysyttiin vielä tarkentava kysymys, että voisiko tarjousten jättöaika poiketa Suomessa yhteispohjoismaisesta H-45min ajasta, silloin kuin Suomi toimii omana säätöalueena. Tätä ei ole toistaiseksi vielä pohdittu.

Tarjouskokoon liittyen esiteltiin, että vielä varttitase-vaiheessa 1 MW-tarjouskoon lukumääriin liittyen voi olla rajoituksia, mutta viimeistään MARI-vaiheessa rajoitukset poistuvat. Kokouksen jäsenillä heräsi kysymys liittyen siihen, että voisiko nykyistä kansallisella tasolla toimivaa 1 MW-pilottia laajentaa nykyisestä. Tähän vastattiin, että tällainen käytäntö olisi periaatteessa mahdollista, mutta toistaiseksi muilla mailla ei ole vielä pilottia 1 MW tarjouskoosta. Kuitenkin keskustelu tämän osalta tulee vielä jatkumaan niin Fingridissä kuin pohjoismaisella tasolla.

Seuraavaksi keskustelua herätti säätötarjouksien hintakatto. Kysyttiin, että jos kaikki tarjoukset säätölistalta tulevat aktivoituksi, niin onko hinta suoraan +/-99 999 €/MWh. Tähän todettiin, että kallein/halvin tarjous säätölistalla määrittää maksimi-/minimihinnan.

99 999 €/MWh on tekninen hintakatto, joka tulee eurooppalaisesta lainsäädännöstä, EBGL:stä (Electricity Balancing Guideline). Lisäksi mainittiin, että jos kantaverkkokeskuksella on tarve tarjonnan yli menevälle säädölle eli tarjoukset loppuvat kesken, ollaan käytännössä tehopolutilanteessa.

Tässä vaiheessa pyydettiin, että keskustelu hinnoittelusta keskeytetään, sillä todettiin, että keskustelu lähenee kilpailuoikeudellisten sääntöjen vastaista keskustelua.

Kalvolla 16 esitetyistä säätötarjousten muutoksista mainittiin vielä lopuksi se, että tilausajan osalta jatkossa prosessi tulee olemaan ajastettu ja tarjoukset tilataan 7,5 minuuttia ennen säätöä. Nykyään tilausaikaa ei ole määritelty ja toimintaperiaate on ollut tilata säätöä tarvittaessa.

Seuraavaksi esityksessä käytiin läpi yhteiset tarjousattribuutit (kalvo 17 esitysmateriaaleissa) sekä kansalliset optiolliset tarjousattribuutit. Kansallisten tarjousattribuuttien osalta käyttöönotosta ei ole vielä toistaiseksi päätetty mitään. Näillä näkymin näitä ei oteta Suomessa aluksi käyttöön – ainoastaan sijaintitieto tulee olemaan osana tarjouksia, mutta näillä näkymin ei säätötarjouksen attribuuttina, vaan säätöresurssilistalla lisätietona.

Tässä kohtaa esitystä nousi keskustelu tarjousten käytöstä hintajärjestyksessä sekä perusteluista tälle. Useampi jäsen toivoi, että Fingrid miettisi viestintää ja läpinäkyvyyttä niissä tilanteissa, kun tarjouksia ei käytetä hintajärjestyksessä. Toivotaan, että näissä tilanteissa julkaistaisiin aina perustelu sille, miksi näin on toimittu. Lähtökohtaisesti kuitenkin toivotaan markkinalähtöistä toimintaa, jossa tarjoukset aktivoidaan hintajärjestyksessä. Kuitenkin on tilanteita, jolloin verkon rakenteesta ja tilanteesta johtuen näin ei voida toimia. Läsnäolijat kokivat läpinäkyvyyden erittäin tärkeänä, ja tähän tulisi kiinnittää yhä enemmän huomiota.

Tämän lisäksi keskustelussa nousi esille toive saada kuvaus siitä, miten laskenta-algoritmi käsittelee eri kansallisia tarjousattributteja. Osa läsnäolijoista näkee, että kansalliset tarjousattribuutit sotkevat yhtenäistä markkinatoimintaa. Fingrid selvittää asiaa ja vie sitä eteenpäin.

Aiempaan keskusteluun kansallisista tarjousattributeista ja läpinäkyvyydestä tuotiin vielä esiin huomio, että esimerkiksi sijaintitieto -attribuutti on tarjousalueen sisäisiä pullonkauloja ja niiden hallintaa varten, eikä tämä vaikuta tasesähkön tai säätösähkön hintaan. Tähän toisaalta kommentoitiin myös sitä, että sijaintitieto vaikuttaa myös niihin tarjouksiin, jotka kantaverkkokeskus estää siitä syystä, että sitä ei voida aktivoida siirtotilanteen tai pullonkaulatilanteen takia.

Seuraavaksi esityksessä esiteltiin vartti-tunti-siirtymäjaksosa, joka nykyisen aikataulun mukaan alkaisi Q2/2022. Tähän liittyen valmis implementointiohje toimijoille on tarkoitus julkaista vuodenvaihteessa. Implementointiohje sisältää kuvaukset mFRR-energiamarkkinan muutoksista ja aikataulusta. Esityskalvolla 19 esitetyt webinaarien ajankohdat tulevat viivästyämään nykyisestä. Vartti-tunti-siirtymäjaksolla kantaverkkoyhtiön (TSOn) aktivointiprosessien on tarkoitus siirtyä 15 minuuttiin.

Esityskalvoilla näkyvistä lisäkysymyksistä kokouksen jäsenille heräsi kysymys siitä, miten kysymysten ja mahdollisten vastausten kanssa edetään, jos itse esityksen aikana ei

herännyt vastauksia kysymyksiin. Todettiin, että sekä kysymyksiä kuin itse vastauksia esitettyihin kysymyksiin voi toimittaa jälkikäteen Otso-Ville Rinteelle. Lisäksi pohdittiin, että onko referenssiryhmä tarpeeksi laaja kohderyhmää kertomaan sidosryhmien näkökulmat muun muassa esityksessä esitettyihin kysymyksiin vai tulisiko kohderyhmää laajentaa. Jäsenistössä todettiin, että osa kysymyksistä on melko yksityiskohtaisia, ja nämä kysymykset tulisi kysyä laajemmalta joukolta reservitoimittajia.

5 aFRR kapasiteettimarkkinan tilannekatsaus

Seuraavaksi kokouksessa Vesa Vänskä kävi läpi aFRR kapasiteettimarkkinan tilannekatsaus.

aFRR kapasiteettimarkkina on yhteispohjoismainen kapasiteettimarkkina, joka sisältää rajasiirtokapasiteettien allokoinnin.

Elokuussa ACER antoi päätöksen aFRR kapasiteettimarkkinan käyttöönotosta. Pohjoismaiset energiaviranomaiset ovat päättäneet, että aFRR kapasiteettimarkkinan käyttöönotto on riippuvainen uuden kapasiteetinlaskentametodologian, flow based -metodologian, implementoinnista. Tämänhetkisen aikataulun mukaan flow based -rinnakkaisajovaihe on tarkoitus aloittaa huhtikuussa 2021. Sääntöjen mukaan kolmen yhtenäisen rinnakkaisajokuukauden jälkeen rinnakkaisajon tuloksista tulee raportoida viranomaisille ja toimialalle. Raportista tulee ilmetä kapasiteetinlaskennan laatu ja luotettavuus. Jos kapasiteetinlaskenta on riittävän hyvä ja luotettava, rinnakkaisajoa jatketaan vielä seuraavat kuusi kuukautta ja näin ollen uuden kapasiteettimarkkinan käyttöönotto olisi mahdollista Q4/2021. Jos taas raportti näyttää, että kapasiteetinlaskenta ei toimi tarpeeksi hyvin, menetelmän kehittämistä tulee jatkaa ja tämän jälkeen rinnakkaisajot aloitetaan uudestaan. Tämänhetkinen aikataulu riippuu siis flow based -kapasiteetinlaskennan rinnakkaisajon tuloksista.

Yhteispohjoismaisen kapasiteettimarkkinan käyttöönoton lisäksi niin kansallisella kuin pohjoismaisella tasolla on ollut keskustelua mahdollisesta kansallisen markkinan käyttöönotosta ennen yhteispohjoismaista markkinaa. Tämä tapahtuisi niin, että kansallinen markkina vietäisiin yhteispohjoismaiselle markkina-alustalle, jota käytettäisiin sitten kansallista markkinaa varten. Tämän käyttöönotto mukaan lukien ehdot ja säännöt ovat kuitenkin vielä harkinnan alla.

Yhtenä päätettävänä aiheena aFRR kapasiteettimarkkinan osalta on markkinan sulkeutumisajankohta. ACER:n päätös sulkeutumisajankohdan osalta on se, että sen pitää olla kapasiteettimarkkinan aikaikkunan puitteissa klo 7 - 10 (D-1 = päivää ennen toimitusta). Markkinan sulkeutumisajankohdasta tulee tehdä ehdotus, ja sidosryhmiä on kuultava vähintään kolme kuukautta ennen kuin sulkeutumisajankohta implementoidaan. Sidoryhmien kommentointiajan tulee olla vähintään kaksi viikkoa. Pohjoismaiset TSOt ovat ehdottaneet aFRR kapasiteettimarkkinan sulkeutumisajankohdaksi klo 7.30 (D-1). Ehdotus on tällä hetkellä konsultaatiossa, ja konsultaatio kestää 31.12 asti.

Esitys herätti keskustelua varsinkin rajasiirtokapasiteetin laskennasta. Ensinnäkin todettiin, että on tärkeää, että rajasiirtokapasiteetti julkaistaan kaikille osapuolille samanaikaisesti. Lisäksi kysyttiin, että mikä on Fingridin näkemys nykyisen aikataulun pitävyyden suhteen. Todettiin, että kapasiteetinlaskennan implementointiin liittyy vielä epävarmuuksia, ja esitetty aikataulu (Q4/2021) on aikaisin aika. Järjestelmiä kehitetään

kuitenkin koko ajan. Flow based -kapasiteetinlaskennan rinnakkaisajo sai positiivista vastaanottoa, ja koettiin hyväksi, että rinnakkaisajon kautta nähdään, miten uusi kapasiteetinlaskentamenetelmä toimii verrattuna vanhaan.

6 Yksitasemallin käyttöönotto 2021

Seuraavaksi käytiin läpi yksitasemallin käyttöönoton aikataulua.

Nykyinen kahden taseen tasemalli tulee siirtymään malliin, jossa jokaiselle tasevastaavalle lasketaan vain yksi tasepoikkeama per tasepoikkeamajakso. Suurin muutos käytännössä on se, että tuotantosuunnitelmia ei tulla käyttämään enää taseselvitystietona.

Yksitasemalli luo joitain muutostarpeita toimijoiden järjestelmiin, mutta suurimmat muutostarpeet koskevat eSettin järjestelmiä. Yksitasemallin käyttöönotto myös päivitystarpeita tasevastaavien sopimusehtoihin. Sopimusehdot on laitettu toimialalle kuultavaksi ja kuulemisaika päättyy 11.11. Tämänhetkisen aikataulun mukaan viranomaisvahvistuksia ehdoille odotetaan saavan viikolla 51. Lisäksi asetuksia tullaan muuttamaan yksitasemalliin sopiviksi. Tällä hetkellä ehtojen kuulemiseen liittyen on tullut kuusi lausuntoa. Lausunnoissa ollaan muun muassa kommentoitu tuotantosuunnitelmien jättöaikaa yksitasemallin myötä. Tämä asia tullaan viemään eteenpäin pohjoismaiseen keskusteluun. Päivitetyt sopimusehdot vaativat vielä lopuksi tasevastaavien allekirjoituksen.

Ehtojen päivityksen lisäksi pohjoismaisella tasolla sidosryhmien kommentoitavana on ollut Common Market Design -dokumentti, joka käsittelee muun muassa tuotantosuunnitelmissa ja taseessa pysymistä, sekä maksurakenteen muutoksia. Kommentointiaika päättyi 20.11.

Yksitasemalli on ensimmäinen iso askel tasehallintahankkeessa. Se luo pohjan markkinoille mutta tarvitsee kuitenkin myös 15 minuutin taseselvityksen ja ACE (Area Control Error) -mallin käyttöönoton. Ennen kuin 15 minuutin taseselvitys ja ACE-malli otetaan käyttöön, on tärkeää huomioida vaatimukset itsesäädön rajoittamiselle.

Tässä kohtaa esitystä jäsenistöstä nousi esiin kommentti riskistä tasesähköhinnan kasvulle uuden tasemallin myötä. Tähän todettiin, että muun muassa laadukkaat tuotantosuunnitelmat ja tasevastaavan tuotannon osallistuminen täysimääräisesti tasevastaavan taseen korjaamiseen auttavat välttämään suuria poikkeamia.

Tuotantosuunnitelmien KPI:t nähdään hyvänä asiana. Tuotantosuunnitelmista nousi kuitenkin esille kysymys liittyen kannustinpuoleen. Todettiin, että Suomessa luotetaan, että toimijoiden tuotantosuunnitelmat ovat laadukkaita ja että ne toimitetaan kantaverkkokeskukselle. Lisäksi Fingrid tulee puuttumaan tuotantosuunnitelmiin, jos niiden laadussa on paljon puutteita.

Tuotantosuunnitelmien jättöajan osalta Suomen toimialan näkemykset ovat viety pohjoismaiselle tasolle keskusteltavaksi. Todettiin myös, että tuotantosuunnitelmien jättöajan ei tarvitse välttämättä olla juuri 45 minuuttia tai sama kaikkialla Pohjoismaissa.

Esitettyä tasepoikkeaman volyymimaksua kyseenalaistettiin eurooppalaisen lainsäädännön (EBGL) näkökulmasta. Tähän todettiin, että nyt esitetty malli on välivaihe ennen varttitaseeseen ja ACE-malliin siirtymistä. Tämä poiki vielä keskustelua siitä, että varsinkin pohjoismaisesta Common Market Design -dokumentista ei käynyt selkeästi selville se, että nykyiset muutokset tulevat vielä muuttumaan varttitaseen myötä eivätkä ole lopullisia ratkaisuja.

7 Varttitaseen tilannekatsaus

Seuraavaksi kokouksessa Janne Heikka esitteli varttitaseen tilannekatsausta, viestintää ja pohjoismaista yhteistyötä.

Varttitaseen aikataulutuskuvassa (kalvo 39) on pyritty kuvaamaan kaikkia osa-alueita, joihin varttitase luo muutostarpeita sekä muutostöiden aikataulua. Osa-alueita, joita on menossa varttiin ovat 1) taseselvitys (eSett ja Datahub), 2) Intraday ja säätösähkömarkkinat sekä 3) energiamittaukset.

Fingrid lähetti derogaatiohakemuksen kesäkuussa 2020 ja sai lisäselvityspyynnön 21.10.2020. Tällä hetkellä Fingrid työstää lisäselvitystä. mFRR energiamarkkinan toteutuksessa on ilmennyt tiettyjä epävarmuuksia aikataulun osalta, mikä vaikuttaa myös derogaatioprosessiin. Tämän hetken tiedon valossa varttitaseen käyttöönottopäivämäärään ei ole tulossa muutoksia. Takaraja lopulliselle derogaatiohakemukselle on 21.12.2020. Viimeistään maaliskuulla tiedetään lopullinen Energiaviraston vahvistama käyttöönottopäivämäärä.

Lisäselvityspyynnössään Energiavirasto pyytää Fingridiä muun muassa:

- Yksilöimään ja perustelemaan 15 minuutin taseselvitysjakson käyttöönoton kannalta ehdottomat edellytykset.
- Esittämään yksityiskohtaisen kuvauksen tehdyistä toimenpiteistä 15 minuutin taseselvitysjakson implementoimiseksi ja selvittämään, miksi tarvittavia toimenpiteitä ei voitu tehdä määräajassa.
- Esittämään yksityiskohtaisen aikataulutetun suunnitelman, jossa määritellään, kuinka 15 minuutin taseselvitysjakson käyttöönoton kannalta ehdottomat edellytykset toteutetaan ja täytäntöönpano varmistetaan pyydetyn poikkeuksen jälkeen. muun muassa.

Viestintä ja toimialan seuranta varttiin siirtymisessä kuuluvat oleellisesti osaksi varttitasetta. Varttitaseen alainen seurannan suunnittelu työryhmä on työstänyt niin viestintäsuunnitelmaa kuin seurantaohjelmaa toimialalle. Esityksessä esitetyt suunnitelmat ovat työryhmän tuloksia.

Varttitaseen viestintäsuunnitelma koostuu niin staattisesta tiedosta Fingridin nettisivuilla kuin erilaisista sidosryhmätapahtumista ja tiedotteista. Viestinä varttitaseessa on erittäin tärkeää, jotta koko toimiala saadaan osallistutettua. Toimialalle tullaan viestimään heti, kun varttitaseen implementointiaika alkaa. Viestintäkampanjan alku on vahvasti sidonnainen viranomaisprosesseihin, joita ovat muun muassa asetusmuutosten työstö ja derogaatioprosessi.

Varttitaseen viestintäkampanja koostuu niin yleisistä webinaareista kuin eri sidosryhmille kohdistetuista webinaareista. Kohdennettuihin webinaareihin on tarkoitus osallistaa sidosryhmiä myös pyytämällä toimialalta esityksiä webinaareihin. Viestintää on tarkoitus tehdä myös yhteistyössä eri järjestöjen kanssa.

Varttitaseen viestintäsuunnitelma sai läsnäolijoilta kiitosta. Jäseniltä tuli kuitenkin toive yksityiskohtaisemmasta tiekartasta implementoinnin osalta, jotta muun muassa järjestelmämuutokset saadaan aikataulutettua hyvin. Tähän todettiin, että Fingrid on työstämässä varttitaseen implementointiohjetta toimialalle, ja myös tarkempia implementointiohjeita eri osakokonaisuuksia osalta tullaan tekemään.

Viestintäsuunnitelman jälkeen esiteltiin varttitaseen seurantasuunnitelma toimialalle. Verkkoalueet sekä muut mittausalueet ovat kriittisessä roolissa varttitaseen osalta, ja on tunnistettu tärkeäksi, että kyseisiä osapuolia tullaan seuraamaan, jotta varttitaseen onnistunut käyttöönotto voidaan varmistaa. Tästä syystä asetusmuutoksiin tullaan kirjaaman velvoite kyseisille toimijoille täyttää siirtymissuunnitelma vartin mittaukseen siirtymisestä.

Kyseinen seurantaohjelma tulee olemaan kevyt nettipohjainen työkalu. Asetusmuutosten hyväksymisen ja voimaantulon jälkeen, esitetyn aikataulun mukaan toimialalla on noin puoli vuotta aikaa tehdä siirtymissuunnitelma, jota Fingrid tulee seuraamaan implementointiaikana. Jäsenistöstä nousi esiin kysymys siirtymissuunnitelman teon kestosta. Kysyttiin, miksi toimialalla on vain kuusi kuukautta aikaa tehdä siirtymissuunnitelma esimerkiksi vuoden sijaan. Lisäksi nostettiin esille huomio siitä, että toimialan suunnitelmiin voi seurantavaiheessa tulla vielä suuriakin muutoksia. Datahub työllistää toimialaa tällä hetkellä suuresti ja toimiala ei välttämättä ehdi tehdä suunnitelmia kesään mennessä. Kuutta kuukautta perusteltiin muun muassa sillä, että siirtymissuunnitelma on kevyt täyttää eikä sitä koeta tällä hetkellä kovin työllistävänä. Kuitenkin asetusmuutoksiin tullaan kirjaamaan lopullinen päätös suunnitelmien teon pituudelle, joten asiaa ei ole vielä päätetty. Fingrid huomioi toimialan näkemyksen ja tulee vielä keskustelemaan asiasta.

Seuraavaksi esityksessä esiteltiin mittausaluevastuullisten täytettävää siirtymissuunnitelmaa. Esiteltiin muun muassa mittaukset, jotka pitää suunnitella 15 minuutin mittaukseen eli sisältyvä siirtymissuunnitelmaan, tietoja, joita siirtymissuunnitelmassa pyydetään, sekä tapaa miten siirtymissuunnitelmaa tullaan seuraamaan. On hyvä huomioida, että osa mittauksista jää varttimittausten ulkopuolelle, eivätkä nämä kyseiset mittaukset kuulu siis siirtymissuunnitelmaan.

Tässä vaiheessa esitystä jäsenistöstä heräsi huoli mittareiden muistikapasiteetista. Muistikapasiteetin täytyy varttitaseen myötä olla valmis käsittelemään huomattavasti enemmän dataa kuin nykyisin. Fingrid selvittää asiaa eteenpäin ja palaa asiaan.

Lopuksi esityksessä kuvattiin lyhyesti pohjoismaisella tasolla tehtävää yhteistyötä. Varttitaseella on vahvat sidonnaisuudet muihin pohjoismaihin ja on tärkeää, että pohjoismaista yhteistyötä syvennetään onnistuneen yhteispohjoismaisen varttitaseen käyttöönoton varmistamiseksi. Pohjoismaisen yhteistyön osalta kokouksen jäsenistöstä nousi esiin kommentti siitä, että on hyvä muistaa, että lisäkustannukset pitää pitää minimissään, niin ettei asiakkaiden kustannukset tule nousemaan tämän seurauksena.

8 Ensi vuoden kokoukset

Ensi vuoden kokoukset esiteltiin seuraavaksi. Päivämäärät kokouksille on valittu NBM:n referenssiryhmän kokouksien päivämäärien perusteella, jotka taas ovat edelleen ajoitettu pohjoismaisen hankkeen ohjausryhmän kokouksien mukaan. Jäsenille tullaan lähettämään kalenterikutsut kokouksiin marraskuussa 2020.

9 Muut asiat

Jäsenille tullaan laittamaan kyselyä siitä, että minkälaisia asioita he haluavat käydä läpi kokouksissa. Lisäksi pyydetään, että varsinkin uudemmat jäsenet ovat rohkeasti yhteydessä, jos keskusteluissa käytettävä termistö on vaikeaa ymmärtää ja toivotaan yksinkertaisempaa esitys- ja keskustelutapaa.

Kokous päätettiin klo 12.06

Liitteet Esitysmateriaalit